

مقطع تحصیلی: کاردانی کارشناسی رشته: معماری .ترم: بهمن .سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: طراحی فضای بهداشتی درمانی. نام و نام خانوادگی مدرس: .....سیادتی.....

جزوه درس: طراحی فضای بهداشتی درمانی مربوط به هفته : سیزدهم چهاردهم پانزدهم شانزدهم

نمونه موردی

طراحی داخلی کلینیک دندانپزشکی دکتر نوری

نوع: درمانی

کارفرما: آقای دکتر نوری

موقعیت: یاسوج

متراژ: ۲m۲۷۵

تاریخ طراحی: ۱۳۹۸

تیم طراحی: شرکت معماری شیپ

بازسازی کلینیک دکتر نوری در یاسوج شامل اقداماتی مانند طراحی نمای جدید و چیدمان و دکوراسیون داخلی کاملاً متفاوت، توسط گروه طراحی شرکت معماری شیپ انجام شد. سایت پروژه بازسازی کلینیک دکتر نوری، در یاسوج و رو به یک خیابان پر رفت و آمد بود. به همین خاطر گروه از این قضیه استفاده کرده و نمای کلینیک را به نحوی طراحی کردند که از بیرون دکوراسیون اتاق انتظار در دید باشد. به نحوی که انگار نمای خارجی کلینیک، فضای انتظار را قاب گرفته است. به این شکل کاربری فضا به خوبی تعریف شده و بنا شاخص به نظر می‌رسد.

رهگذران با گذشتن از این فضا حس امنیت متعلق به یک محیط درمانی استاندارد را خواهند داشت و این خود نکته مثبتی است. چرا که در طراحی کلینیک بخش‌هایی مانند نمای خارجی، اتاق انتظار و پذیرش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند.

به این ترتیب طراحی اتاق انتظار نیز به نحوی انجام شد که در طول روز از نور طبیعی و دید خوبی برخوردار است.

ویژگی‌های طراحی داخلی کلینیک

قبل از هر گونه اقدامی برای بازسازی کلینیک، سؤالاتی را مطرح شد. این سؤالاتها مجموعه‌ای از نیازهای افراد، بیمار و کارمند را به یک فضای درمانی مناسب و هدفمند در بر داشت. دغدغه‌های اصلی گروه در باب طراحی داخلی کلینیک با این سؤالات سنجیده می‌شد:

• چگونه بیماران در محیط احساس امنیت و آرامش داشته باشند و بتوانند ترس و اضطراب را کنار بگذارند؟

• طراحی داخلی کلینیک چگونه می‌تواند امکاناتی ارائه کند که پرسنل درمانی بتوانند در طول روز با انرژی و فعال به انجام امور روزمره بپردازند و راندمان کاری آنها بالا برود؟ برای بازسازی کلینیک دندانپزشکی دکتر نوری در ابتدا نیازهای فضایی به این شکل تعیین شدند:

• طراحی ورودی و اتاق انتظار

• طراحی فضای درمان با پنج یونیت دندانپزشکی

• طراحی یک اتاق استراحت مخصوص پرسنل

• اتاق مدیریت

• اتاق استریل

• اتاق عکس برداری اشعه ایکس

طراحی فضای انتظار و کانتیر پذیرش

به محض ورود به کلینیک با فضای باز و آزاد پذیرش مواجه می‌شویم که با پنجره‌ای سر تا سری رو به خیابان، به طور کامل از نور روز برخوردار است. دکوراسیون سالن انتظار به نحوی است که استرس و اضطراب را از بیماران دور کرده و آنها را برای یک تجربه درمان جدید آماده می‌کند.

در فرآیند بازسازی کلینیک، چیدمان آن با توجه به ضوابط طراحی کلینیک به طور کلی توسط تیم طراحی انجام شد. انتخاب مبلمان، تجهیزات نورپردازی و سایر المان‌های لازم برای بازسازی کلینیک با دقت و با در نظر گرفتن طرح‌های اولیه انجام شد.

رنگ‌های انتخاب شده برای طراحی داخلی کلینیک و اتاق انتظار، آمیزه‌ای از القای حس تمیزی و نشاط زندگی است. زمینه‌ی سفید مناسب طراحی فضاهای درمانی و مبلمانی که با رنگ‌های زنده‌اش نقطه‌ای متمایز و جذاب به نظر می‌رسد.

کانتیر پذیرش با طراحی یکدست و تکمیل‌کننده فضای کلینیک، در فضای انتظار بسیار شاخص به نظر می‌رسد. به نحوی که در ابتدای فضای ورودی توجه مراجعین را به خود جلب کرده و افراد دچار سردرگمی نخواهند شد.

چیزی که در بازسازی کلینیک برای ما خیلی اهمیت داشت، هماهنگی تمام اجزا با یکدیگر بود. در طراحی داخلی کلینیک دکتر نوری، هیچ نقطه ناهماهنگی به چشم نمی‌آید و تمام اجزا به شکل ایده‌آلی در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند.

طراحی اتاق انتظار کلینیک دندانپزشکی باید دور از سر صدای اتاق‌های درمان بوده و به نحوی طراحی شود که بیمار با اشتیاق بیشتری در آن وقت بگذراند.

طراحی و چیدمان یونیت کلینیک دندانپزشکی

طی پروژه بازسازی کلینیک دندانپزشکی در نظر داشتیم که طراحی و چیدمان یونیت کلینیک دندانپزشکی مطابق با استانداردهای روز دنیا انجام شود. تجهیزات به روز و مدرن یکی از مهم‌ترین عواملی است که در طراحی داخلی کلینیک دندانپزشکی باید در نظر داشته باشیم. در فرآیند بازسازی کلینیک، پنج یونیت دندانپزشکی برای اتاق درمان

در نظر گرفته شده است. کلینیک از تجهیزات به روز و مدرنی برخوردار است و افراد در آن احساس امنیت و اطمینان خواهند داشت.

طبیعی است که وقتی یک محیط درمانی به بیماران خود اهمیت داده و فضا با توجه به نیازهای آنها طراحی شود، افراد بیشتر تمایل دارند در آن وقت بگذرانند و برای اقدامات درمانی و زیبایی خود به آن مراجعه کنند. طراحی و چیدمان یونیت کلینیک دندانپزشکی باید مطابق با اصول و ضوابط انجام شود. در اینجا بحث فاصله‌گذاری اجتماعی نیز رعایت شده و فضای کلینیک از این جهت قابل اعتماد است.

طراحی داخلی اتاق استراحت کلینیک دندانپزشکی

طراحی داخلی اتاق استراحت کلینیک دندانپزشکی در مکانی آرام و دور از هیاهو به پرسنل درمان کمک می‌کند تا انرژی از دست رفته خود را باز یابند. اتاقی برای گپ و گفتگو، صرف چای عصرانه و تماشا کردن فیلم یا برنامه‌های علمی و مستند چیزی است که در طراحی داخلی کلینیک باید به آن اهمیت دهیم. به این شکل پرسنل درمان پر انرژی و شاداب بوده و بهتر می‌توانند به بیماران در رفع مشکل‌شان کمک کنند.

برای طراحی داخلی اتاق استراحت کلینیک دندانپزشکی دکتر نوری، فضایی دنج با مبلمانی ساده در نظر گرفته شده که به افراد حسی شبیه بودن در خانه را منتقل می‌کند. چرا که کارمندان ساعات طولانی زندگی را در این مکان می‌گذرانند و باید در آن احساس آرامش و راحتی داشته باشند.

طراحی اتاق مدیریت

همانطور که گفته شد در فرآیند بازسازی کلینیک، چیدمان تمام فضاها از ابتدا انجام گرفت. اتاق مدیریت نیز به همین ترتیب بازسازی و طراحی شد. میز و صندلی مخصوص یک فضای اداری درمانی و همچنین انتخاب تجهیزات و المان‌های دکوراتیو هماهنگ با کل مجموعه، در دکوراسیون داخلی اتاق مدیریت به چشم می‌خورد.

سرویس‌های بهداشتی

سرویس‌های بهداشتی در طراحی کلینیک و در کل محیط‌های درمانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. استفاده از متریال‌هایی که به راحتی تمیز و ضد عفونی می‌شوند و همچنین روشویی‌های استاندارد و مناسب کلید اصلی طراحی سرویس بهداشتی است. این روزها که شستن دست‌ها اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده و افراد برای حفظ سلامتی کمتر به اماکن عمومی مراجعه می‌کنند، مسئله‌ی پاکیزگی در طراحی داخلی کلینیک و مکان‌های عمومی اهمیت بیشتری پیدا کرده است. استفاده از سنگ‌ها و کاشی‌هایی به رنگ توسی روشن که به آسانی تمیز شده و فضا را روشن و استریل نشان می‌دهند، در طراحی این سرویس‌های بهداشتی جالب توجه است.

نورپردازی فضا

همانطور که در ابتدای توضیحات بازسازی کلینیک گفته شد، در اتاق انتظار و بخش پذیرش سعی شده است از نور طبیعی روز حداکثر استفاده را داشته باشیم. با این حال لازم است برای از بین بردن گوشه‌های تاریک و سایه‌ها و همچنین استفاده از فضای کلینیک در ساعات تاریکی هوا، نورپردازی مصنوعی را با تجهیزات و امکانات مناسب به کار بگیریم.

در ابتدا از نورپردازی فضای پذیرش شروع می‌کنیم که طراحی بسیار منحصر به فرد و جذابی دارد. نوارهای نورپردازی با خطوط منحنی در سقف کاذب تعبیه شده‌اند و حس سیالیت و پویایی به فضا بخشیده‌اند. همچنین هالوژن‌هایی با نور نقطه‌ای، در کنار خطوط نورپردازی، طراحی داخلی کلینیک و فضای انتظار را تکمیل کرده است.

نورپردازی اتاق استراحت که در آن وسایل مورد نیاز برای استراحت و آرامش پرسنل و رهایی آنها از تنش‌های درمانی لحاظ شده‌است، با هالوژن‌ها و یک آویز سقفی جذاب انجام شده است. فضا این امکان را دارد که در نور کم برای استراحت تنظیم شود. یا اینکه برای برگزاری جشن‌ها و ایونت‌های مربوط به کلینیک نورانی و روشن باشد.

نورپردازی اتاق‌های درمان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چرا که دندانپزشکان هنگام کار بر روی دهان و دندان به نور مناسب احتیاج دارند. نور کم اتاق درمان همچنین باعث کسل شدن پزشکان و ایجاد ترس و وحشت در بیماران می‌شود. همیشه اتاق‌های درمان با نور کم یادآور ترس‌هایی است که در گذشته تجربه کرده‌ایم و گروه در طراحی داخلی کلینیک دکتر نوری چنین نیتی نداشته است. بنابراین داخل سقف کاذب تجهیزات مناسب نورپردازی را متناسب با استانداردهای طراحی داخلی کلینیک دندانپزشکی تعبیه کردیم و اجازه دادند فضای درمانی روشن و تمیز به نظر برسد.